

Takauksen myöntäminen Toholammin Energia Oy:lle

Kh 10.10.2023 § 186
101/02.05.06/2023

Valmistelija

Hallintosihteeri Teemu Turpeinen puh. 040 150 5206

Toholammin Energia Oy (y-tunnus 0726682-1) on pyytänyt Toholammin kunnalta 100 %:sta omavelkaista takausta Kuntarahoitus Oyj:ltä otettavalle pääomaltaan 4.165.000 euron suuruiselle lainalle ja sen liitännäiskustannuksille (korot, viivästyskorot, kulut ja maksut). Lainan pääasiallinen käyttötarkoitus on aiemmin erääntyneen Kuntarahoitukselta otetun ja kunnan takaaman (Kv 17.01.2022 § 4) takaaman nykyiseltä pääomaltaan 3.090.000 euron suuruisen lainan ja kunnan myöntämän lyhytaikaisen 750.000 euron suuruisen lainan uudelleenrahoitus. Rahoitus kohdistuu ainoastaan yhtiön harjoittamaan kaukolämpötoimintaan. Taattava laina on tasalyhenteinen, sen takaisinmaksuaika on 20 vuotta ja luotonantaja edellyttää takausvastuun voimassaoloa niin kauan, kunnes lainan pääoma ja muut velallisen vastuut on maksettu kokonaan takaisin luotonantajalle. Taattavan lainan korko voi olla rahoittajan esittämien korkovaihtoehtojen ja yhtiön harkinnan mukaan kiinteä, vaihtuva taikka niiden yhdistelmä ja lainan viitekorkoa voidaan muuttaa ja marginaalia tarkistaa laina-ajan kuluessa lainatarjouksen ja -ehtojen mukaisesti.

Takauksen vastavakuudeksi Toholammin Energia Oy esittää kiinteistökiinnitystä yhtiön omistamaan voimalaitokseen osoitteessa Kuljettajantie 1, 69300 Toholampi. Voimalaitoskokonaisuus sijaitsee osaksi yhtiön omistamalla *Askola* -nimisellä kiinteistöllä, kiinteistötunnus 849-410-22-131 ja osaksi kunnalta vuokratulla 10.130 m² määräalalla kiinteistöstä *Lumppio*, kiinteistötunnus 849-401-22-157 (vuokraoikeus). Vuokraoikeutta ei ole rekisteröity Maanmittauslaitoksen ylläpitämään kiinteistötietojärjestelmään, joten sillä ei vielä ole yksilöivää laitostunnusta. Yhtiö omistaa samalla alueella lisäksi kiinteistöt *Vastaanottoalue*, kiinteistötunnus 849-401-22-156 ja *Vastaanottoalue II*, kiinteistötunnus 849-401-2-218, joilla ei sijaitse rakennuksia. Yhtiön hankkiman Kiinteistöväilytys LKV Pohjanmaan antaman ja 5.10.2023 päivätyn arviokirjan mukaan edellä mainitun kokonaisuuden (kiinteistöt, vuokraoikeus ja niillä olevat rakennukset) markkina-arvo on yhteensä 4.500.000 euroa. Voimalaitosrakennus muodostaa suurimman osan edellä mainitun kokonaisuuden arvosta, joten vakuusjärjestely on tarkoituksenmukaisinta toteuttaa hakemalla sekä Askola -nimiseen kiinteistöön, että määräalan vuokraoikeuteen kumpaiseenkin parhaalla etusijalla olevat, määrältään 4.200.000 euron suuruiset panttikirjat, jotka luovutetaan kunnan haltuun takauksen vastavakuudeksi. Vastavakuus kattaa arviokirjan perusteella koko taattavan lainan pääoman, joten se on riittävä. Määräalan vuokraoikeus tulee rekisteröidä kiinteistötietojärjestelmään. Lisäksi maanvuokrasopimusta päivittää, mikäli kiinnityksen vahvistaminen sitä edellyttää.

Kuntalain 129.1 §:n mukaan kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä eikä kunta saa myöntää takausta, jos siihen liittyy merkittävä taloudellinen riski ja kunnan edut on turvattava riittäväillä vastavakuuksilla. Lisäksi 4 momentin mukaan kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään eli arvioitava takauksen yhteensopivuutta EU:n valtioneuvoston kanssa.

Edellä kuvatusti myönnettävä takaus ei vaaranna kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä eikä sisällä kunnan kannalta merkittävää taloudellista riskiä ottaen huomioon kunnan määräysvallan yhtiössä, yhtiön toimialan luonteen, taattavan lainan pääoman ja muiden kustannusten määrän sekä vastavakuuden arvon.

Kuntien takauskeskuksen ja Kuntarahoituksen muodostama varainhankintajärjestelmä on notifioitu EU:n komissiolle (komission päätös N 179/2004). Kuntarahoituksen kuntayhtiöille myöntämään rahoitukseen kunnan 100 % takauksella ei sisälly SEUT 107.1 tarkoittamaa kiellettyä valtiontukea, mikäli rahoitus kohdistuu vain kuntien takauskeskuksesta annetun lain (487/1996) sallimiin kohteisiin. Mainitun lain asettamien kriteerien mukaan rahoitus voidaan myöntää toimijalle, joka harjoittaa kuntien toimialaan kuuluvia laissa säädetyjä julkisia palvelutehtäviä tai näitä välittömästi palvelevia toimintoja tai muita kansalaisten kannalta välttämättömiä palveluita, jos viimeksi mainittujen palveluiden järjestäminen on paikallisten tai alueellisten olosuhteiden vuoksi tarpeen niiden saatavuuden tai tehokkaan tuottamisen turvaamiseksi.

Toholammin kunta on itse merkittävä kaukolämmön käyttäen lähes puolet tuotetusta lämmöstä ja yhtiön toiminnan voidaan katsoa muutoinkin kuuluvan kunnan toimialaan, koska kyseessä on takauskeskuslain tarkoittamalla tavalla kansalaisten kannalta välttämätön palvelu eikä kilpailevaa kaukolämpölaitosta tai -verkkoa Toholammin kirkonkylän alueella ole eikä rahoitusta käytetä tai voida käyttää muiden toimintojen tukemiseen joko suoraan tai epäsuorasti. Kaukolämmönjakelu muodostaa siihen liittyvien korkeiden investointikustannusten vuoksi maantieteellisesti rajoittuvan luonnollisen monopolin alueella eikä yksityisen palveluntarjoajan ole tästä syystä mahdollista saada sitä tehokkaasti tuotettua. Täysimääräisen takauksen myöntäminen kuuluu näin ollen kunnan toimialaan ja kyse on valtiontukiarvioinnin näkökulmasta nk. ei-taloudellisesta toiminnasta, joka ei vääristä kilpailua markkinoilla ja takaus voidaan siten EU-säännökset huomioon ottaen ja niiden estämättä myöntää.

Oheismateriaalina on kiinteistöarvio ja ehdollinen rahoitustarjous.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Hillukkala Jukka

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että:

1. Toholammin kunta antaa Toholammin Energia Oy:lle 100 %:n omavelkaisen takauksen Kuntarahoitus Oyj:n myöntämälle enintään 4.165.000 euron suuruiselle lainalle, jonka takaisinmaksuaika on 20 vuotta.
2. Myönnetty takaus kattaa edellä mainitun päävelan lisäksi sen liitännäiskustannukset kuten korot, viivästyskorot sekä mahdolliset muut kulut.
3. Takausvastuu on voimassa niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin.
4. Toholammin kunta edellyttää takauksen vastavakuudeksi parhaalla etusijalla olevia määrältään 4.200.000 euron suuruisia kiinnityksiä sekä yhtiön kiinteistöön Askola, kiinteistötunnus 849-401-22-131 että yhtiön vuokraamaan määräalaa kiinteistöstä Lumppio.

5. Takauksesta peritään vuotuinen 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan kunkin vuoden alussa lainan jäljellä olevasta pääomasta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Ville Suomala oli esteellisenä poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajan klo 14.26 - 14.30.

Varapuheenjohtaja Pasi Lintilä toimi puheenjohtajana tämän pykälän käsittelyn ajan.